

ב"ה

בפתח הגיליון נסקור בקצרה את המאמרים הרואים בו אור:

א' פריש מקביל את פרשת נח והמבול לפרשת המשכן בשורת הקבלות. המחבר דן במשמעות ההקבלה, ולדעתו נח ומבנה התיבה מקבילים אל הכוהן הגדול והמשכן. נח אמור היה לתקן את חטא אדם הראשון וכשל, ותכלית המשכן והכהונה לשוב ולתקן חטא זה.

ב' גזונדהייט עוסק ביחס לגויים המשתקף משלושה פירושי ראשונים – רש"י, רשב"ם ור"ע ספורנו – על הפסוק בדברים ל"ג, ג "אף חֲבַב עַמִּים". לדעתו, פירושו של כל ראשון נטוע בהקשר התרבותי-היסטורי שבו היה נתון. לבסוף מציע המחבר גם את פשט הפסוק.

י' מרקוס עוסק בתפקידו של הנביא בישראל תוך ניתוחו של סיפור השונמית. הכותב עוסק בניחותים קודמים של סיפור זה, לקחו ומגמתו; לדעתו, עיקר המסר נעוץ דווקא בדמותה החריגה והמכבדת של השונמית, והדבר מלמד על תפקידו הסמכותי של הנביא, הנושא את המסר האלוהי המחייב, שהאדם כפוף אליו.

י' טרופר מנתח את תהילים צ"ט, מבנית וספרותית. הוא מזהה בו שלושה בתים בעלי סיומות דומות ואף זהות, בתים שתוכנם מתפתח ברבדים שונים, כך שקרבת ה' והאדם הולכת ומתעצמת מבית לבית. להבנתו, כל אחד מהבתים מתאר דגם שונה של יחסי ה' לאנושות ותגובה אנושית שונה בהתאמה.

י' אראל חוזר אל הדיון ביחסו של רמב"ן למדרשי האגדה. יחס זה נדון בעבר בזיקה לדבריו בוויכוחו מול המומר, שבו ביטא עמדה עקרונית שפרשנותו אינה כפופה לאגדה. אראל עוסק בפירושו הביקורתי של רמב"ן על מעשי אברהם בירידתו מצרימה, ולומד ממנו על השאלה הנדונה.

א' סימון חוזר אל חילופי דברים שנערכו בשנת תשס"א מעל דפי **מגדים** לג, בין הרב מרדכי ברויאר ז"ל לבין פרופ' ישראל קנוהל יבדל"א, בנוגע לאמונה בתורה מן השמים. שני הכותבים דאז עשו שימוש בדברי ראב"ע על סוד השנים עשר. סימון מאפיין את שימושו של כל כותב בדברי ראב"ע, ורואה בכל אחד משני השימושים שנעשו החרפה והקצנה של דבריו, תוך שהוא עומד על כוונתם המדודה של דבריו. במדור התגובות הערתו של ש' פוגל על מאמרם של י' גרוסמן וג' ששון שהתפרסם ב**מגדים** מו, ותגובת המחברים על דבריו.

המערכת